

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik do spraw kredytów (331201)

Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik do spraw kredytów (331201)

Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik do spraw kredytów (331201)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [321]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/biuro-praca-komputer-przeno%C5%9Bne-2009693>
[dostęp: 10.07.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Pozyskiwanie i obsługiwanie klientów oraz analizowanie ich potrzeb.....	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie procesu udzielania kredytów dla osób fizycznych i przedsiębiorstw	10
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Monitorowanie spłaty kredytu i windykacja miękka	13
3.5. Kompetencje społeczne.....	15
3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	15
3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	16
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	16
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	16
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	17
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	18
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	19
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	20
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	20
7. SŁOWNIK POJĘĆ	22
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	22
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	24

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Pracownik do spraw kredytów 331201

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Doradca kredytowy.
- Doradca bankowy.
- Ekspert kredytowy.
- Konsultant kredytowy.
- Inspektor kredytowy.
- Oficer kredytowy.
- Specjalista kredytowy.
- Pracownik kredytowy.

1.3. Uytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 3312 Credit and loans officers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projektach:
 - Standard Kwalifikacyjny „Certyfikowany Konsultant ds. Finansowych”, Związek Banków Polskich, 2016,
 - Standard Kwalifikacyjny Dyplomowany Pracownik Bankowy, Związek Banków Polskich, 2016,
 - Standard Kwalifikacyjny – specjalizacja „Analiza kredytowa podmiotu gospodarczego” Związek Banków Polskich, 2016,
 - Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Bankowego w Polsce, Warszawski Instytut Bankowości,
 - SPO RZL (2006-2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
 - PO KL (2011-2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w kwietniu 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Arkadiusz Aleksiejew – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Monika Szymańska – Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Warszawa.
- Przemysław Woliński – Polska Fundacja Przedsiębiorczości, o. Toruń.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Joanna Gralak-Merchel – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Włodzimierz Walkusz – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Recenzenci:

- Tomasz Bąkowski – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Warszawa.
- Halina Siemaszko – Ekspert niezależny, Czermin.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Marek Górecki – Polski Związek Funduszy Pożyczkowych, Warszawa.
- Hanna Proszek – Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczeńiowych, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Pracownik do spraw kredytów zajmuje się głównie obsługą procesu udzielania kredytów w bankach. Do jego zadań należy pozyskanie klienta, bezpośredni kontakt z klientem, diagnoza potrzeb oraz zaoferowanie mu odpowiedniego produktu finansowego. Jest odpowiedzialny za analizę danych zarówno przedstawionych przez klienta, jak i zebranych z dostępnych źródeł. Pracownik ds. kredytów bierze udział w procesie przygotowawczym podjęcia decyzji kredytowej oraz w procesie wypłaty i rozliczenia kredytu. Może wykonywać również czynności związane z monitorowaniem spłat i zabezpieczeń prawnych kredytu⁴¹ oraz windykacją³⁷ należności bankowych. W zależności od rodzaju instytucji finansowej, jego struktury organizacyjnej i obowiązującego w nim podziału kompetencji pracownik do spraw kredytów może w procesie kredytowym wykonywać zadania zgodnie z przyjętym zakresem obowiązków w obszarze sprzedaży, akceptacji ryzyka lub monitorowania i kontroli ryzyka.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Pracownik do spraw kredytów uczestniczy bezpośrednio w procesie udzielania kredytów. Odpowiada za aktywne pozyskanie klienta, zbadanie jego potrzeb i możliwości finansowych oraz dopasowanie odpowiedniego produktu finansowego. Tym samym pracownik ds. kredytów, poprzez właściwą ocenę ryzyka transakcji, musi pogodzić interesy klienta i banku, w imieniu którego występuje. Nawiązuje i utrzymuje długofalowe relacje z klientami w celu budowania pozytywnego wizerunku banku, działa zgodnie z polityką banku. Doradza i czynnie pozyskuje od klienta informacje, niezbędne do podjęcia decyzji o udzieleniu kredytu. Gromadzi dokumentację, weryfikuje ją i przedstawia rekomendację decyzji kredytowej. Przygotowuje i zawiera z klientem umowę

podstawową oraz umowy poboczne. Bierze udział w procesie wypłaty i rozliczenia kredytu. Może wykonywać działania monitorujące spłaty, ustanowione zabezpieczenia. Prowadzi korespondencję i utrzymuje kontakt z klientem. W uzasadnionych przypadkach podejmuje czynności w zakresie windykacji miękkiej³⁸.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik do spraw kredytów, świadczący usługi finansowe, wykonuje zadania sprzedażowe, które wymagają bezpośredniego kontaktu z klientem – zarówno w biurze, jak i poza nim. Sprzedaż produktów kredytowych i udział w kampaniach marketingowych banku kierowanych do klientów detalicznych oraz klientów instytucjonalnych, w tym przedsiębiorstw, opiera się na spotkaniach z klientem, rozmowach telefonicznych oraz korespondencji listownej i elektronicznej.

Udzielanie kredytów konsumpcyjnych¹⁵, kredytów hipotecznych¹⁴, jak również kredytów dla podmiotów gospodarczych, wymaga również czynności analitycznych, związanych z przeprowadzeniem analizy zdolności kredytowej² lub jej elementów, a także ustaleniem warunków udzielenia kredytu, w tym oceny proponowanych zabezpieczeń spłaty kredytu. Prace analityczne są wykonywane w biurze, z wykorzystaniem m.in. narzędzi informatycznych, w tym oprogramowania wspierającego proces oceny zdolności kredytowej i obsługi kredytów. Pracownik przygotowuje także wewnętrzne raporty dotyczące analiz portfela kredytowego²². W zależności od rodzaju instytucji finansowej, rodzaju i wielkości kredytu, a także przyznanych pracownikowi kompetencji, pracownik do spraw kredytów może współpracować z innymi pracownikami z zespołu lub z analitykiem kredytowym.

W zakresie obowiązków pracownika ds. kredytów występują również zadania typowo biurowe, obejmujące przygotowanie i zawarcie umowy kredytu³² oraz umów pobocznych³³, jak również czynności monitorujące spłaty i ustanowione zabezpieczenia, prowadzenie restrukturyzacji długu²⁵ i rekomendowanie zawarcia ugody³¹ oraz przygotowywanie raportów i sprawozdań.

Ze względu na wymagane rozdzielenie funkcji pozyskiwania klienta od oceny zdolności kredytowej i monitoringu spłaty kredytu, poszczególne czynności z tym związane są rozdzielane na członków zespołu, zajmującego się udzielaniem kredytów. W związku z tym pracownik do spraw kredytów powinien mieć kompetencje do wykonywania wszystkich wymienionych zadań, ale nie wykonuje ich jednocześnie w odniesieniu do jednego kredytu.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2., 3.3., 3.4., Kompetencje zawodowe i 3.5. Kompetencje społeczne.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Podstawowym miejscem pracy **pracownika do spraw kredytów** są pomieszczenia biurowe pracodawcy przeznaczone do indywidualnej pracy, a także do spotkań z klientem, pozwalające na nieskrępowaną i niezakłóconą rozmowę. Praca może być wykonywana również w biurach otwartych typu open space. Ponadto pracownik wykonuje pracę w terenie, dokonując wizytacji w miejscu zamieszkania, przebywania lub prowadzenia działalności gospodarczej przez klienta.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Pracownik do spraw kredytów w działalności zawodowej wykorzystuje przede wszystkim: komputer z dostępem do internetu, drukarkę, skaner, niszczarkę, aparat fotograficzny, telefon, faks, samochód, a także różnego rodzaju oprogramowanie wspierające:

- edytor tekstowy i arkusz kalkulacyjny,
- system informatyczny wspierający proces oceny zdolności kredytowej i obsługi kredytów,
- system informatyczny wspomagający i umożliwiający transakcje,
- aplikacje obsługujące dostęp do Biura Informacji Gospodarczej⁴,
- aplikacje obsługujące dostęp do Biura Informacji Kredytowej⁵,
- aplikacje obsługujące dostęp do publicznych baz informacji.

Organizacja pracy

Pracownik do spraw kredytów w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w instytucji może pracować indywidualnie lub zespołowo. Pracując na stanowisku doradcy klienta najczęściej współpracuje z analitykiem kredytowym. W procesie kredytowym pracownicy pełnią w stosunku do siebie role uzupełniające i kontrolne, zachowując podział funkcji sprzedażowych, akceptacji ryzyka oraz monitorowania i kontroli ryzyka. Osoby w tym zawodzie zwykle pracują w systemie jednozmianowym, w stałych godzinach pracy, ale niekiedy należy liczyć się z koniecznością dostosowania się do wymagań klienta i spotkań w dogodnej dla niego porze dnia.

Pracownik do spraw kredytów może udzielać kredytów dedykowanych kilku zasadniczym grupom odbiorców, takim jak: przedsiębiorcy, osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej czy klienci instytucjonalni. Gama produktów jest szeroka i uzależniona od wielu kryteriów, takich jak m.in.: cel kredytu, okres finansowania, sposób przekazania środków, rodzaj zabezpieczenia.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Pracownik do spraw kredytów narażony jest na:

- obciążenie wzroku oraz układu kostno-szkieletowego – w związku z długotrwałą pracą przy komputerze (konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy),
- wypadki komunikacyjne podczas docierania do i powrotu z miejsca wizytacji,
- zagrożenia wynikające z obsługi sprzętu i urządzeń (konieczność przestrzegania instrukcji obsługi),
- stres psychiczny, którego przyczyną są m.in. częste kontakty z ludźmi, w tym ze szczególnie trudnymi klientami,
- agresję ze strony rozczarowanego klienta, którego sprawa nie zakończyła się po jego myśli.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **pracownika do spraw kredytów** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- dobra ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu wzroku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk;

w kategorii sprawności i zdolności

- łatwość nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność analitycznego myślenia,

- zdolność przekonywania,
- łatwość przechodzenia od jednej czynności do drugiej,
- łatwość wypowiadania się w mowie i piśmie,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- zdolność do zachowania postawy nieocenającej,
- zdolność słuchania i wyciągania konstruktywnych wniosków,
- zdolność formułowania wniosków,
- zdolność pracy w zespole i pod presją czasu,
- gotowość do podejmowania ryzyka;

w kategorii cech osobowościowych

- kreatywność,
- empatia,
- wyobraźnia i twórcze myślenie,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- wykonywanie zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym m.in. prawa bankowego i rygorystyczne przestrzeganie procedur bankowych,
- odpowiedzialność,
- terminowość,
- gotowość do zachowania poufności informacji,
- dokładność, skrupulatność i samokontrola,
- samodzielność i dobra organizacja pracy,
- wysoka kultura osobista,
- zaangażowanie w rozwiązywanie problemów,
- motywacja do osiągania celów,
- asertywność, odporność emocjonalna, pewność siebie,
- wytrwałość i cierpliwość.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.5. Kompetencje społeczne; 3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca w zawodzie **pracownik do spraw kredytów** może być związana z koniecznością przemieszczania się. Nie ma istotnych przeszkód, aby ten zawód wykonywany był przez osoby z niepełnosprawnością, z wyłączeniem niepełnosprawności intelektualnej. Pewnym utrudnieniem mogą być też wady wzroku, które wykluczają pracę przy komputerze oraz jazdę samochodem.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **pracownik do spraw kredytów** wymagane jest wykształcenie minimum średnie, najlepiej ze specjalnością ekonomiczną.

Preferowane jest jednak wykształcenie wyższe o profilu ekonomicznym ze specjalnością bankowość i finanse oraz rachunkowość. W praktyce zawód wykonują często osoby o wyższym wykształceniu, niekoniecznie kierunkowym, które wykształcenie uzupełniały na specjalistycznych kursach bądź studiach podyplomowych.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Aby podjąć pracę w zawodzie **pracownik do spraw kredytów**, zasadne jest uczestnictwo w szkoleniach dedykowanych dla tej grupy pracowników, dotyczących np. analizy finansowej, obsługi klienta, prawa gospodarczego.

Pomocne przy zatrudnieniu są również dyplomy ukończenia studiów podyplomowych z zakresu finansów i bankowości czy też z zakresu rachunkowości. Dodatkowym atutem jest posiadanie prawa jazdy oraz dobra znajomość języków obcych.

W przypadku pracowników wykonujących zawód i pracujących w bankach istnieje możliwość uzyskania tytułów bankowych, takich jak: certyfikowany konsultant do spraw finansowych, dyplomowany pracownik bankowy, a także specjalista z zakresu analizy kredytowej podmiotu gospodarczego. System standardów kwalifikacyjnych w bankowości polskiej funkcjonuje przy Związku Banków Polskich (ZBP). Uczestnikami systemu są: banki³, szkoły (instytucje szkoleniowe i uczelnie) oraz inne instytucje finansowe. Warunkiem uzyskania tytułu jest:

- odbycie odpowiedniego szkolenia, studiów wyższych lub podyplomowych, przygotowujących do zdania egzaminu,
- zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną ZBP lub przystąpienie do wybranego egzaminu samodzielnie, w trybie eksternistycznym na terenie kraju,
- potwierdzenie stażu pracy w sektorze finansowym przez pracodawcę – uczestnika systemu standardów,
- dokonanie oceny umiejętności i postaw przez pracodawcę, a także
- złożenie przez pracodawcę wniosku do ZBP o przyznanie swojemu pracownikowi stopnia zawodowego, potwierdzonego certyfikatem ZBP.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik do spraw kredytów może:

- realizować wybrane zadania związane z obsługą procesu kredytowego i pod nadzorem przełożonego nabywać nowe umiejętności, pozwalające na rozszerzanie jego zakresu obowiązków lub przyznanie mu nowych kompetencji,
- zajmować samodzielne stanowisko, obejmujące szeroki zakres zadań i kompetencji związanych z udzielaniem kredytów, w tym analizy kredytowe i/lub kompetencje do podejmowania decyzji o przyznaniu kredytu,
- pracować na stanowisku kierowniczym, nadzorując pracę zespołu pracowników,
- kontynuować kształcenie na studiach wyższych na kierunkach związanych z finansami i prawem,
- doskonalić umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach, konferencjach, jak również warsztatach tematycznych dotyczących obsługi procesu kredytowego,
- podwyższać i rozszerzać kompetencje poprzez kształcenie lub szkolenie w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **pracownik do spraw kredytów** nie ma możliwości potwierdzania oraz walidacji kompetencji zawodowych zarówno w edukacji formalnej, jak i pozaformalnej.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **pracownik do spraw kredytów** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Doradca do spraw leasingu	241205
Analitik kredytowy	241302
Specjalista do spraw factoringu	241305
Pośrednik finansowy	331103
Pracownik do spraw pożyczek	331202
Pracownik obsługi klienta instytucji finansowej	331203

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik do spraw kredytów wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Uczestniczenie w sprzedaży produktów kredytowych.
- Z2 Analizowanie potrzeb i możliwości klientów instytucji kredytowej.
- Z3 Prowadzenie doradztwa w zakresie możliwości finansowania potrzeb klienta.
- Z4 Analizowanie dokumentacji i ocenianie ryzyka w celu podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu dla osób fizycznych.
- Z5 Opracowywanie analizy kredytowej przedsiębiorstwa.
- Z6 Uczestniczenie w procesie podejmowania decyzji kredytowej dla przedsiębiorstw.
- Z7 Zawieranie umów kredytowych.
- Z8 Monitorowanie spłaty kredytu.
- Z9 Prowadzenie windykacji miękkiej i restrukturyzacji długu.
- Z10 Prowadzenie dokumentacji z monitoringu kredytu i sprawozdań.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Pozyskiwanie i obsługiwanie klientów oraz analizowanie ich potrzeb

Kompetencja zawodowa Kz1: Pozyskiwanie i obsługiwanie klientów oraz analizowanie ich potrzeb obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Uczestniczenie w sprzedaży produktów kredytowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Narzędzia marketingowe; - Zasady realizacji akcji sprzedażowych; <u>Ofertę produktową</u>¹⁹; - Narzędzia zarządzania sprzedażą (w podstawowym zakresie): plany sprzedażowe, dochodowość, <u>controlling</u>⁶, ocenę zespołów i pracownika, premiowanie; - Ofertę kredytową innych podmiotów z branży;	- Realizować akcje sprzedażowe produktów kredytowych na poziomie założonych limitów sprzedaży; - Realizować kampanie marketingowe zgodnie z ustalonym planem marketingowym; - Analizować efektywność prowadzonych kampanii; - Brać udział w opracowywaniu strategii i planów marketingowych;

• Zasady i znaczenie pozyskiwania nowych i utrzymywania dotychczasowych klientów oraz jakości ich obsługi; • Techniki prezentacji produktów i usług finansowych, a także techniki sprzedażowe; • Zasady i znaczenie zachowania tajemnicy bankowej, tajemnicy przedsiębiorstwa i <u>ochrony danych osobowych</u>¹⁸.	• Gromadzić i porównywać oferty innych banków i instytucji finansowych; • Monitorować rynek produktów finansowych i wpływać na kształt oferowanych produktów kredytowych; • Nawiązywać kontakty z potencjalnymi klientami w celu zainteresowania ich ofertą kredytową i sporządzać ich listy.
---	---

Z2 Analizowanie potrzeb i możliwości klientów instytucji kredytowej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Rodzaje <u>segmentacji klientów</u>²⁸; • Rodzaje i zasady funkcjonowania podmiotów działających na rynku; • Procedury wewnętrzne i zewnętrzne, regulaminy i przepisy dot. procesu udzielania kredytów; • Zasady sprzedaży poszczególnych produktów kredytowych znajdujących się w ofercie; • Zasady oceny sytuacji finansowej klienta, w tym <u>analizy wskaźnikowej</u>¹; • Formy prawne podmiotów gospodarczych, sposoby prowadzenia księgowości i możliwe formy opodatkowania; • Informacje pozyskane z <u>systemów wymiany informacji gospodarczej</u>³⁰.	• Diagnozować potrzeby finansowe klienta (segmentacja: kredyty konsumpcyjne, hipoteczne, biznesowe); • Udzielać klientom informacji w sposób zrozumiały i wyczerpujący; • Badać i oceniać status finansowy klienta detalicznego; • Oceniać sytuację ekonomiczno-finansową przedsiębiorcy na podstawie prowadzonych przez klienta różnych form sprawozdań finansowych i podatkowych; • Weryfikować <u>wiarygodność klienta</u>³⁴ z użyciem systemów wymiany informacji gospodarczej, z których korzysta bank.

Z3 Prowadzenie doradztwa w zakresie możliwości finansowania potrzeb klienta

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Ofertę kredytową banku; • Parametry szczegółowe poszczególnych produktów kredytowych; • Pojęcia: <u>oprocentowanie</u>²¹, <u>marża</u>¹⁶, <u>okres spłaty</u>²⁰, <u>poziom zabezpieczeń</u>²³, <u>RRSO</u>²⁶, <u>WIBOR</u>³⁵; • Zasady i regulaminy wewnętrzne dotyczące wymaganej od klienta dokumentacji kredytowej; • Zasady działania systemów informatycznych stosowanych w banku; • Zasady i znaczenie jakości obsługi klienta; • Zasady tajemnicy zawodowej i ochrony danych osobowych.	• Zapoznawać klienta z ofertą produktów kredytowych; • Objasniać zasady udzielania i spłaty kredytów; • Określać czynniki wpływające na <u>koszt kredytu</u>¹³; • Dopasowywać produkty kredytowe do potrzeb klienta z uwzględnieniem ryzyka, warunków finansowych i innych wymogów, wynikających np. z uwarunkowań prawnych; • Doradzać i udzielać pomocy w zakresie kompletowania dokumentów do wniosku kredytowego; • Wypełniać wnioski, formularze, umowy z użyciem urządzeń i systemów informatycznych stosowanych w banku.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie procesu udzielania kredytów dla osób fizycznych i przedsiębiorstw

Kompetencja zawodowa Kz3: Obsługiwanie procesu udzielania kredytów dla osób fizycznych i przedsiębiorstw obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, Z7, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Analizowanie dokumentacji i ocenianie ryzyka w celu podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu dla osób fizycznych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady weryfikacji dokumentacji kredytowej w segmencie klientów detalicznych; • Zasady i metody oceny zdolności kredytowej klienta wnioskującego o kredyt konsumpcyjny lub kredyt hipoteczny; • Bazy danych i narzędzia informatyczne wspomagające zarządzanie procesem kredytowania, w tym <u>credit scoring</u>⁷; • Programy informatyczne do oceny <u>zdolności kredytowej</u>⁴²; • Zasady korzystania z systemów wymiany informacji gospodarczej i uzyskiwanych z nich informacji; • Sytuację na lokalnym i regionalnym rynku pracy; • Zasady wyceny nieruchomości; • Zasady korzystania z systemu Elektronicznych Ksiąg Wieczystych; • Regulacje wewnętrzne dot. zasad przyznawania kredytów; • Zakres dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu i sposób jej weryfikacji; • Zasady szacowania <u>ryzyka kredytowego</u>²⁷; • Zasady podejmowania decyzji o przyznaniu kredytu, w tym ograniczenia dotyczące kompetencji pracownika ds. kredytów; • Zasady sporządzania rekomendacji decyzji o przyznaniu kredytu; • Programy i systemy umożliwiające oraz wspomagające zawieranie transakcji.	• Weryfikować złożoną przez klienta dokumentację pod względem formalnym: kompletność i poprawność wypełnienia, aktualność danych, prawidłowość reprezentacji; • Oceniać dochody, możliwości i źródła spłaty kredytów konsumpcyjnych na podstawie zaświadczeń o dochodach, deklaracji podatkowych, oświadczeń majątkowych itp.; • Przeprowadzać ocenę zdolności kredytowej klienta z użyciem programów i narzędzi informatycznych do oceny zdolności kredytowej (np. credit scoring) oraz interpretować uzyskane z nich dane; • Sprawdzać i oceniać wiarygodność klienta, z wykorzystaniem wewnętrznych i zewnętrznych baz danych i systemów wymiany informacji gospodarczej, stosowanych w banku (np. BIK); • Oceniać stan i wartość proponowanych zabezpieczeń prawnych kredytu, w tym zabezpieczeń osobistych; • Generować informacje z systemu Elektronicznych Ksiąg Wieczystych i je interpretować; • Stosować wewnętrzne przepisy dot. zasad podejmowania decyzji o przyznaniu kredytu; • Podejmować decyzję o przyznaniu kredytu w ramach kompetencji pracownika ds. kredytów z uwzględnieniem podziału funkcji sprzedażowych i operacyjnych; • Sporządzać rekomendacje do podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu przez dział oceny i analizy ryzyka; • Ustalać i negocjować z klientem wysokość prowizji i opłat zawieranych transakcji; • Posługiwać się programami umożliwiającymi i wspomagającymi zawieranie transakcji; • Informować klienta o decyzji o przyznaniu lub nieprzyznaniu kredytu.

Z5 Opracowywanie analizy kredytowej przedsiębiorstwa	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zakres oraz zasady weryfikacji dokumentacji kredytowej; • Zasady korzystania z systemów wymiany informacji gospodarczej i uzyskiwanych z nich informacji; • Zasady wyceny nieruchomości; • Podstawy finansów przedsiębiorstw;	• Weryfikować złożoną przez klienta dokumentację pod względem formalnym: kompletność i poprawność wypełnienia, aktualność danych, prawidłowość reprezentacji; • Sprawdzać i oceniać wiarygodność klienta, również na podstawie wewnętrznych i zewnętrznych baz danych i systemów wymiany

• Metody oraz narzędzia badania i analizy sytuacji finansowej różnych rodzajów podmiotów gospodarczych; • Techniki pozyskiwania informacji, w tym danych ilościowych i jakościowych; • Podstawy mikro- i makroekonomii; • Procesy gospodarcze w kraju i na świecie; • Sytuację na rynkach finansowych w kraju i na świecie; • Serwisy informacyjne rynku bankowego, gospodarcze, polityczne, finansowe itp.; • Wskaźniki makroekonomiczne; • Podstawy prawne i zasady sporządzania sprawozdań finansowych oraz pomiar wyników działalności gospodarczej; • Rodzaje wewnętrznych i zewnętrznych czynników ryzyka i metody ich szacowania; • Wskaźniki finansowe określania poziomu ryzyka kredytowego; • Rodzaje i formy prawne zabezpieczeń; • Zasady oceny prawnych zabezpieczeń; • Zasady korzystania z narzędzi do badania zdolności kredytowej; • Dokumentację kredytową, jej zakres i sposób sporządzania.	informacji gospodarczej, stosowanych w banku (np. BIK); • Oceniać stan i wartość proponowanych zabezpieczeń; • Oceniać sytuację finansową przedsiębiorcy; • Dokonywać oceny jakościowej (subiektywnej) wniosku o kredyt biznesowy/biznesplanu pod względem wykonalności technicznej, oceny prawidłowości założeń biznesowych, analizy ekonomicznej przedsięwzięcia; • Przeprowadzać analizę wskaźnikową (ilościową, obiektywną) zgodnie z metodologią przyjętą w banku; • Przeprowadzać <u>inspekcje terenowe</u>¹⁰ w celu sprawdzenia zgodności stanu faktycznego z dokumentacją kredytową; • Oceniać wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka finansowanego przedsięwzięcia; • Oceniać ryzyko proponowanych zabezpieczeń prawnych; • Analizować informacje z systemów do oceny zdolności kredytu (np. credit scoring); • Sporządzać dokumentację służącą do podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu przez zespół analizy i oceny ryzyka.
--	---

Z6 Uczestniczenie w procesie podejmowania decyzji kredytowej dla przedsiębiorstw

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Prawo bankowe; • Procedury i standardy bankowe; • Procedury <u>Komisji Nadzoru Finansowego</u>¹²; • Regulacje wewnętrzne dot. zasad przyznawania kredytów; • Zakres dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu i sposób jej weryfikacji; • Zasady szacowania ryzyka kredytowego; • Zasady podejmowania decyzji o przyznaniu kredytu, w tym ograniczenia dotyczące kompetencji pracownika ds. kredytów; • Zasady sporządzania rekomendacji decyzji o przyznaniu kredytu.	• Stosować wewnętrzne przepisy dot. zasad podejmowania decyzji o przyznaniu kredytu; • Kompletować dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu; • Korzystać z różnorodnych źródeł informacji i danych, w tym zewnętrznych i wewnętrznych serwisów informacyjnych oraz analizować uzyskane z nich dane; • Oceniać poziom ryzyka kredytowego transakcji; • Przygotowywać propozycję warunków udzielenia kredytu z uwzględnieniem ryzyka transakcji; • Podejmować decyzję o przyznaniu kredytu, w przypadku przyznania takiego uprawnienia; • Współpracować z analitykiem kredytowym; • Sporządzać rekomendacje do podjęcia decyzji o przyznaniu kredytu; • Ustalać i negocjować z klientem wysokość prowizji i opłat zawieranych transakcji; • Informować klienta o decyzji o przyznaniu lub nieprzyznaniu kredytu; • Oceniać zgodność podejmowanych czynności i wykonywanych zadań z obowiązującymi normami prawnymi;

	• Identyfikować potencjalne zagrożenia dla banku, wynikające z zawieranych transakcji i podpisywanych dokumentów, takie jak np. <u>pranie pieniędzy</u>²⁴, poświadczenie nieprawdy, fałszerstwa; • Identyfikować potencjalne zagrożenia związane z obrotem pieniędzy; • Poruszać się biegle w zagadnieniach prawnych związanych z wykonywaniem zawodu; • Stosować procedury i standardy obowiązujące na danym stanowisku.
--	---

Z7 Zawieranie umów kredytowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady sporządzania i zawierania umów; • Regulacje dot. przygotowywania dokumentów niezbędnych do ustanowienia prawnych zabezpieczeń; • Zasady działania systemów ewidencji umów, w tym systemów informatycznych; • Zasady i metody weryfikacji dokumentacji; • Przepisy wewnętrzne regulujące proces kredytowania w banku; • Zasady archiwizacji dokumentacji kredytowej zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi.	• Przygotowywać do zawarcia umowę kredytu wraz z umowami pobocznymi; • Kontrolować skuteczność zawarcia umowy kredytu oraz umów pobocznych z klientem; • Wprowadzać umowy do systemu ewidencji kredytowej: umowy kredytowe, umowy dot. zabezpieczeń prawnych; • Sprawdzać spełnienie warunków umownych przez wnioskodawcę przed wypłatą kredytu; • Współpracować z osobą zatrudnioną na stanowisku odpowiedzialnym za wypłatę kredytu; • Kompletować dokumentację kredytową w celu jej archiwizacji zgodnie z wewnętrznymi procedurami banku.

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Monitorowanie spłaty kredytu i windykacja miękka

Kompetencja zawodowa Kz3: Monitorowanie spłaty kredytu i windykacja miękka obejmuje zestaw zadań zawodowych Z8, Z9, Z10, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z8 Monitorowanie spłaty kredytu

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Regulacje wewnętrzne dot. przeznaczenia i sposobów wykorzystania kredytów; • Zasady monitoringu spłat kredytów, system informatyczny służący do monitorowania spłat i kontroli opóźnień w spłatach; • Reguły przeprowadzania i częstotliwość monitoringu zabezpieczeń; • Zasady prowadzenia i częstotliwość monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy; • Normy postępowania z klientami, którzy opóźniają się w spłatach lub nie dotrzymują innych warunków umowy kredytowej;	• Kontrolować prawidłowość wykorzystania kredytu; • Kontrolować terminowość i wysokość spłat; • Kontrolować okresowo ważność i wartość prawnych zabezpieczeń kredytu; • Przeprowadzać okresowe inspekcje terenowe i kontrolować zaawansowanie realizowanego przedsięwzięcia; • Utrzymywać długofalowe relacje z kredytobiorcami; • Przygotowywać na wniosek kredytobiorcy rekomendacje decyzji dot. zmian warunków finansowania i zabezpieczeń prawnych kredytu

• Zakres dokumentacji stosowanej do monitoringu kredytobiorcy; • Przepisy dot. korzystania z zewnętrznych systemów i baz danych; • Zasady archiwizacji dokumentacji zgodnie z obowiązującą procedurą.	zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi zasadami i procedurami; • Przygotowywać aneksy do zawartych umów; • Ustanawiać i zwalniać zabezpieczenia; • Analizować informacje z otoczenia zewnętrznego, które mogą mieć wpływ na sytuację finansową kredytobiorcy i możliwości terminowej spłaty kredytu.
---	--

Z9 Prowadzenie windykacji miękkiej i restrukturyzacji długu

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Przepisy i procedury windykacji; • Zasady prowadzenia korespondencji; • Techniki negocjacji; • Warunki wynikające z wewnętrznych regulaminów, na jakich może być wprowadzona restrukturyzacja długu, zakres wymaganej w tym celu dokumentacji kredytowej; • Przepisy dot. zasad prowadzenia windykacji; • Zasady sporządzania rekomendacji w celu windykacji kredytu, zakres wymaganej w tym celu dokumentacji.	• Kontaktować się z klientem telefonicznie i składać mu wizyty; • Redagować pisma do kredytobiorców; • Prowadzić negocjacje z kredytobiorcą w celu ustalenia warunków spłaty <u>przeterminowanych zobowiązań</u>⁴³; • Sporządzać rekomendacje w zakresie warunków restrukturyzacji kredytu; • Przygotowywać i zawierać ugody; • Prowadzić działania zmierzające do zminimalizowania ryzyka utraty części lub całości <u>wierzytelności</u>³⁶ przez instytucję finansową; • Sporządzać rekomendacje w zakresie <u>wypowiedzenia umowy kredytowej</u>⁴⁰, skierowania kredytu do windykacji i wszczęcia procedury <u>egzekucji</u>⁸ z posiadanych zabezpieczeń prawnych.

Z10 Prowadzenie dokumentacji z monitoringu kredytu i sprawozdań

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady wewnętrzne archiwizacji dokumentacji; • Metody i systemy archiwizacji; • Przepisy w zakresie ochrony danych osobowych; • Zasady korzystania z baz danych; • <u>Matematykę finansową</u>¹⁷, podstawowe algorytmy przy użyciu arkuszy kalkulacyjnych; • Oprogramowanie z zakresu analizy statystycznej, symulacji, prognozowania, budżetowania; • Zasady sprawozdawczości obowiązujące w instytucji kredytowej; • Techniki prezentacji danych i wyników.	• Kompletować i archiwizować dokumentację zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi zasadami i procedurami oraz z wykorzystaniem systemów archiwizacji (elektroniczna); • Prowadzić bazy danych klientów z zachowaniem przepisów wewnętrznych i obowiązującego prawa (np. ochrona danych osobowych); • Prowadzić dokumentację portfela kredytowego; • Sporządzać zestawienia i analizy ilościowe i jakościowe portfela kredytowego; • Analizować informacje z systemu bankowego i zewnętrznych baz danych; • Opracowywać niezbędne zestawienia w celu uchwycenia trendu w branżach, sektorach oraz gospodarstwach domowych; • Przeprowadzać analizy statystyczne, wyciągać wnioski, prezentować dane oraz wyniki analiz.

3.5. Kompetencje społeczne

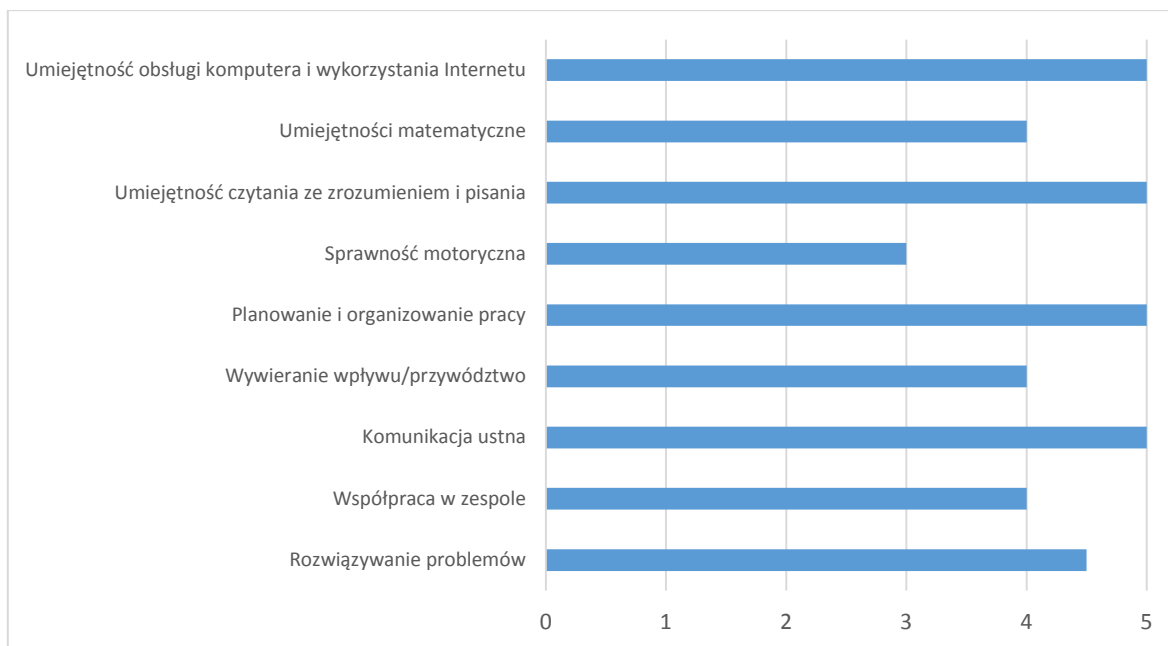
Pracownik w zawodzie **pracownik do spraw kredytów** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w zakresie udzielania kredytów.
- Przestrzegania określonych w standardach etycznych i normach zawodowych zasad uczciwości, rzetelności, poufności oraz zapobiegania konfliktom interesów w realizacji usług kredytowych.
- Przewidywania konsekwencji swoich działań i ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
- Utożsamiania się ze strategią pracodawcy i dbania o jego wizerunek.
- Wykazywania inicjatywy, otwartości i zorientowania na klienta.
- Podnoszenia w sposób ciągły swoich umiejętności sprzedażowych (komunikatywność, łatwość nawiązywania kontaktów, profesjonalizm w prowadzeniu rozmów i spotkań) oraz technik negocjacyjnych.
- Rozumienia interesów klienta i banku, w tym właściwego rozpoznawania potrzeb i profilu ryzyka klienta, aby możliwe było pogodzenie interesów stron.
- Zarządzania czasem własnym i poszanowania czasu klienta.
- Analizowania ryzyka transakcji w sposób bezstronny, dystansowania się od subiektywnych ocen.
- Przestrzegania tajemnicy bankowej, poufności w zakresie danych i materiałów przekazywanych przez klienta i dotyczących jego relacji z bankiem.
- Przeciwdziałania procederowi wyłudzenia kredytów³⁹, oszustw, prania pieniędzy.
- Współpracowania z zespołem wewnętrznym banku, budowania atmosfery współpracy, ułatwiania wzajemnej komunikacji, wypracowywania konstruktywnych rozwiązań.
- Dbania i utrzymywania trwałych relacji z klientami i partnerami zewnętrznymi.
- Rozwijania kompetencji osobistych i zawodowych, w tym ustawicznego aktualizowania i podwyższania swoich kwalifikacji.

3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik do spraw kredytów**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik do spraw kredytów**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pracownik do spraw kredytów** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Pracownik do spraw kredytów może znaleźć pracę przede wszystkim w instytucjach takich jak:

- banki,
- oddziały banków zagranicznych,
- oddziały instytucji kredytowych,
- spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe²⁹,
- fundusze poręczeń kredytowych⁹,
- instytucje otoczenia biznesu¹¹,
- państwowe osoby prawne,
- fundusze celowe,
- fundusze pożyczkowe.

W zależności od wielkości struktury instytucji finansowej, jak i wartości udzielanych kredytów oraz ich charakteru, każda z instytucji może przykładać inną wagę do poszczególnych kompetencji i zadań zawodowych. Instytucje małe będą kładły nacisk na szeroki zakres umiejętności, z uwagi na małą liczbę pracowników i brak ich specjalizacji. Natomiast dla instytucji dużych, korporacyjnych, udzielających kredytów biznesowych dla przedsiębiorstw czy hipotecznych, istotne będą umiejętności specjalistyczne.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bазie Ofert Pracy**
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach formalnego systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie kształcą się kandydatów do pracy w zawodzie **pracownik do spraw kredytów**.

Pracownik do spraw kredytów ma możliwość podejmowania studiów rozszerzających jego kompetencje zawodowe. Może skorzystać z oferowanych przez uczelnie wyższe kierunków studiów I i II stopnia, takich jak np.: rachunkowość i finanse, organizacja i zarządzanie, a także studiów

podyplomowych: finanse i bankowość, analiza finansowa, zarządzanie ryzykiem kredytowym, doradztwo finansowe, prawo handlowe.

Szkolenie

Podmioty udzielające kredytów organizują szkolenia na własne potrzeby (dla kandydatów do pracy i pracowników).

Banki oraz SKOK korzystają ze szkoleń organizowanych przez instytucje doradczo-szkoleniowe, kancelarie prawne, izby gospodarcze oraz organizacje zrzeszające podmioty udzielające kredytów:

- Związek Banków Polskich,
- Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć:

- obsługi klienta instytucji finansowej,
- techniki sprzedaży i obsługi klienta,
- analizy finansowej,
- doradztwa finansowego,
- umów kredytowych i sposobów ich zabezpieczania,
- monitorowania i windykacji kredytów.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybiezstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://mapa-zawodowe.men.gov.pl>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Portal PLOTEUS – <https://ec.europa.eu>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących na stanowiskach właściwych dla zawodu **pracownik do spraw kredytów** jest zróżnicowane i wynosi od 3000 zł do 10 000 zł brutto w przeliczeniu na jeden etat.

Instytucje finansowe zazwyczaj oprócz wynagrodzenia zasadniczego, które z reguły kształtuje się na poziomie od 2000 zł do 5000 zł brutto, stosują prowizyjne systemy wynagrodzeń, tzn. dodatkowo pracownik otrzymuje prowizję uzależnioną np. od kwot udzielonych kredytów, realizacji planów sprzedażowych itp. Niektórzy pracodawcy w tej branży stosują również pozapłatowe składniki motywacyjne, np. w formie dodatkowych ubezpieczeń, dostępu do niepublicznej opieki medycznej, zapewnienia szkoleń, zwrotu kosztów dokształcania.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód pracownika do spraw kredytów uzależniony jest od:

- indywidualnych wyników sprzedażowych, decydujących o wysokości prowizji,

- doświadczenia i stażu pracy,
- szczegółowego zakresu zadań i przyznanych pracownikowi kompetencji,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (bank komercyjny, bank spółdzielczy, SKOK) – poziom wynagrodzeń oferowanych przez banki komercyjne jest relatywnie najwyższy,
- ilości produktów finansowych i wartości kapitału dostępnego w danym podmiocie,
- liczby przedsiębiorstw działających na danym terenie w obszarze udzielania kredytów,
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji,
- koniunktury na rynku kredytowym,
- obsługiwanego segmentu rynku (np. klienci indywidualni, przedsiębiorstwa itd.).

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **pracownik do spraw kredytów** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z dysfunkcją niedużego stopnia kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania pracy przy komputerze,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in., pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000).
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 993, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 470, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2065, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 621, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 362).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2344, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1577, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1876, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1278, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1007, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rekomendacja S Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie, Warszawa, czerwiec 2013.
- Rekomendacja T Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, Warszawa, luty 2013.
- Kodeks etyki bankowej (Zasady dobrej praktyki bankowej) przyjęty na XXV Walnym Zgromadzeniu ZBP w dniu 18 kwietnia 2013 r.

Literatura branżowa:

- Bławat F., Drajska E., Figura P.: Analiza finansowa przedsiębiorstwa. Ocena sprawozdań finansowych, analiza wskaźnikowa. CeDeWu, Warszawa 2017.
- Czachórski W., Brzozowski A., Safjan M., Skowrońska-Bocian E.: Zobowiązania. Zarys wykładu. LexisNexis, Warszawa 2004.
- Dębniowska M., Sołoma A.: Bankowość. Produkty, usługi, rynek. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2003.
- Dragunowicz M., Heropolitańska I., Sterniak-Kujawa J., Sendek W.: Kredytowanie działalności gospodarczej małych przedsiębiorców. Twigger, Warszawa 2001.
- Heropolitańska I.: Prawne zabezpieczenia zapłaty wierzytelności. Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
- Heropolitańska I.: Weksel w obrocie gospodarczym. Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Iwanicz-Drozdowska M., Jaworski W., Szelągowska A., Zawadzka Z.: Bankowość. Instytucje, operacje, zarządzanie. Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2013.
- Kowalczyk L.: Biznesplan czyli jak poznać kredytobiorcę. Twigger, Warszawa 2001.
- Kreczmańska-Gigol K.: Windykacja polubowna i przymusowa. Proces, rynek, wycena wierzytelności. Difin, Warszawa 2015.
- Nowak P.E.: Analiza sprawozdań finansowych. PWE, Warszawa 2017.
- Patterson R.: Kompendium terminów z zakresu bankowości po polsku i po angielsku. Ministerstwo Finansów, Warszawa 2015.
- Ryżewska S.: Bankowa analiza przedsiębiorstwa dla potrzeb oceny ryzyka kredytowego. Twigger, Warszawa 2000.
- Skowronek-Mielczarek A.: Małe i średnie przedsiębiorstwa. Źródła finansowania. C.H.Beck, Warszawa 2003.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl/>
- Fundacja na rzecz standardów doradztwa finansowego: <http://www.efpa.pl/>
- Instytut Badań Edukacyjnych – Sektorowa rama kwalifikacji dla sektora bankowego: http://www.kwalifikacje.edu.pl/download/ramy_polska/bank/SRKB-pl_finalv3.pdf
- Komisja Nadzoru Finansowego: <https://www.knf.gov.pl/>
- Narodowy Bank Polski - Słownik pojęć ekonomicznych: <https://www.nbpportal.pl/slownik>

- Portal Kariera w finansach - Dyplomowany Pracownik Bankowy:
<https://www.karierawfinansach.pl/baza-wiedzy/kwalifikacje-zawodowe/dpb-kwalifikacja-kursy-zakres-wiedzy-egzamin-perspektywy>
- Portal Kariera w finansach - Opis kwalifikacji zawodowych w zawodach związanych z finansami:
<https://www.karierawfinansach.pl/baza-wiedzy/kwalifikacje-zawodowe>
- Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej - System Standardów Kwalifikacyjnych w Bankowości Polskiej: <http://www.umcs.pl/pl/stopnie-zawodowe,5272.htm>
- Warszawski Instytut Bankowości - Rada do spraw Kompetencji sektora finansowego:
<http://rada.wib.org.pl/>
- Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia - Baza standardów kompetencji/kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/bazy-standardow-kompetencji-kwalifikacji-zawodowych-i-modulowych-programow-szkolen>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Banków Polskich - Standard kwalifikacyjny – specjalizacja “Analiza kredytowa podmiotu gospodarczego”:
https://zbp.pl/public/repozytorium/dla_bankow/standardy_kwalifikacyjne/nowe2015/Przyjety_Standard_SAK_2015.pdf

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Analiza wskaźnikowa	Analiza czynników obiektywnych, niekiedy określanych jako ilościowe, ze względu na to, że można wyrazić je liczbowo. Do czynników obiektywnych zalicza się grupę wskaźników finansowych charakteryzujących sytuację finansową przedsiębiorstwa, a następnie w zależności od wartości danego wskaźnika – przypisuje się określoną liczbę punktów. Najczęściej oblicza się cztery grupy wskaźników ekonomiczno-finansowych: rentowność, sprawność działania, płynność finansową i zadłużenie.	Dębniewska M., Sołoma A.: Bankowość. Produkty, usługi, rynek, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2003, s. 90.

2	Analiza zdolności kredytowej	Ocena kredytobiorcy, czy jego dochody są wystarczające do terminowej obsługi spłaty kredytu wraz z odsetkami i innymi obciążeniami stałymi. W przypadku kredytów udzielanych podmiotom gospodarczym jest to również ocena zdolności przedsiębiorstwa do osiągnięcia dodatniego wyniku finansowego zabezpieczającego jego rozwój.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
3	Banki	Instytucje wykonujące na podstawie odpowiednich zezwoleń działalność gospodarczą, polegającą na przyjmowaniu depozytów, udzielaniu kredytów oraz wykonywaniu innych czynności określonych przepisami Prawa bankowego. Banki funkcjonują w formie spółek akcyjnych (S.A.), spółdzielni oraz w formule banku państwowego.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/bank [dostęp: 10.07.2018]
4	Biuro Informacji Gospodarczej	Przedmiotem działalności gospodarczej biura jest pośrednictwo w udostępnianiu informacji gospodarczych, polegające na przyjmowaniu informacji gospodarczych od wierzycieli, przechowywaniu i ujawnianiu tych informacji.	Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 470, z późn. zm.) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20100810530/U/D20100530Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
5	Biuro Informacji Kredytowej	BIK gromadzi i udostępnia dane o historii kredytowej klientów banków, SKOK-ów i firm pożyczkowych, tj. z całego rynku kredytowego w Polsce. Jest to największy w kraju zbiór danych o klientach indywidualnych i przedsiębiorcach, także w obszarze pożyczek pozabankowych. Zostało utworzone w przez banki i Związek Banków Polskich na podstawie art. 105 ust. 4 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz.1876, z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19971400939/U/D19970939Lj.pdf Biuro Informacji Kredytowej: https://www.bik.pl/jak-dzialamy [dostęp: 10.07.2018]
6	Controlling	System sterowania przedsiębiorstwem zorientowanym na wynik, łączący w sobie jednocześnie procesy poszukiwania informacji, planowania i kontroli funkcjonowania przedsiębiorstwa. Celem działania controllingu jest przygotowanie dla kadry kierowniczej informacji, metod i instrumentów umożliwiających podejmowanie skutecznych decyzji planistycznych i realizacyjnych na różnych poziomach zarządzania, a także koordynację oraz kontrolę przebiegu wszystkich procesów przedsiębiorstwa.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/controlling [dostęp: 10.07.2018]
7	Credit scoring	Scoring kredytowy – metoda oceny wiarygodności podmiotu (zwykle osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa) ubiegającego się o kredyt bankowy. Wynik scoringu kredytowego jest zazwyczaj przedstawiany w postaci punktowej – zwykle im więcej punktów, tym większa wiarygodność kredytowa potencjalnego kredytobiorcy.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/scoring-kredytowy [dostęp: 10.07.2018]
8	Egzekucja	Celem postępowania egzekucyjnego jest zaspokojenie w drodze przymusowej roszczenia wierzyciela skonkretyzowanego w tytule egzekucyjnym, z majątku dłużnika i to niezależnie od jego woli.	Infor: http://www.infor.pl/prawo/pozyw/informacje-ogolne/242127,Postepowanie-egzekucyjne.html [dostęp: 10.07.2018]

9	Fundusze poręczeń kredytowych	Instytucje udzielające poręczeń na zasadach określonych w kodeksie cywilnym. Fundusze pomagają uzyskać dostęp do finansowania poprzez: zabezpieczenie części kredytu, pożyczki, leasingu, a także uzyskanie dla klienta korzystniejszego oprocentowania. Fundusze prowadzone są w różnych formach prawnych takich jak: stowarzyszenia, fundacje, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (sp. z o.o.), spółki akcyjne (S.A.). Fundusze należą do sektora publicznego, jak i do sektora prywatnego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
10	Inspekcja terenowa	Kontrola w miejscu zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej lub realizacji przedsięwzięcia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
11	Instytucje otoczenia biznesu	(IOB), to podmioty niedziałające dla zysku lub zysk przeznaczające na cele statutowe, oferujące usługi z zakresu wsparcia przedsiębiorczości, np.: informacyjne, doradcze, szkoleniowe, pożyczkowe, poręczeniowe, inkubacyjne, czy proinnowacyjne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
12	Komisja Nadzoru Finansowego	Centralny organ administracji rządowej właściwy w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym w Polsce.	Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 621, z późn. zm.) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20061571119/U/D20061119Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
13	Koszt kredytu	Wszelkie koszty, które kredytobiorca jest zobowiązany ponieść w związku z umową kredytu, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ustanawiania prawnych zabezpieczeń, w tym ubezpieczeń.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
14	Kredyt hipoteczny	Długoterminowy kredyt bankowy, którego zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na rzecz banku kredytującego na prawie użytkowania wieczystego lub prawie własności nieruchomości położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kredyt hipoteczny jest najczęściej udzielany na sfinansowanie zakupu nieruchomości lub inwestycji budowlanej.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbpportal.pl/slownik/pozycje-slownika/kredyt-hipoteczny [dostęp: 10.07.2018]
15	Kredyt konsumpcyjny	Kredyt na cele konsumpcyjne to kredyt udzielany na cele nie związane z działalnością gospodarczą. Jest udzielany dla zaspokojenia bieżących potrzeb konsumenta, na przykład na zakup samochodu, mebli, sprzętu technicznego, remont mieszkania, studia, wczasy itp.	Narodowy Bank Polski: https://nbpnieuwklucza.pl/sluch/slownik/kredyt-konsumpcyjne [dostęp: 10.07.2018]
16	Marża	Różnica między ceną sprzedaży dobra a ceną jego zakupu, określająca nadwyżkę (zysk) uzyskiwaną ze sprzedaży dobra ponad bezpośrednie koszty jego uzyskania. Może być wyrażona kwotowo lub procentowo.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbpportal.pl/slownik/pozycje-slownika/marza [dostęp: 10.07.2018]
17	Matematyka finansowa	Inżynieria finansowa, dział z pogranicza matematyki i finansów zajmujący się stosowaniem metod matematycznych do badania zjawisk zachodzących na rynku finansowym.	Wydawnictwo Naukowe PWN: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/matematyka-finansowa;3938555.html [dostęp: 10.07.2018]

18	Ochrona danych osobowych	Prawne regulacje dotyczące obrotu danymi osobowymi, a także zasady, jakie należy stosować przy przetwarzaniu danych osobowych. Przepisy zawarte są w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.	Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001000/O/D20181000.pdf [dostęp: 10.07.2018]
19	Oferta produktowa	Propozycja zawarcia umowy jednego z produktów. Propozycja ta musi zawierać istotne postanowienia przyszłej umowy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
20	Okres spłaty	Czas od dnia uruchomienia środków do dnia całkowitej spłaty zobowiązania wraz z odsetkami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
21	Oprocentowanie	Oprocentowanie jest to stopa procentowa, która określa koszt odsetek z kwoty pożyczki w ujęciu rocznym. Maksymalna wartość oprocentowania jest uregulowana w art. 359 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
22	Portfel kredytowy	Wolumen wartości kredytów udzielonych przez daną instytucję finansową, analizowany w różnych ujęciach w celu ograniczenia ryzyka kredytowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
23	Poziom zabezpieczeń	Indywidualnie ustalana w trakcie oceny zdolności kredytowej wartość przyjmowanych zabezpieczeń spłaty kredytu, odpowiadająca określonymu stopniu ryzyka ponoszonemu przez instytucję finansową, w związku z brakiem spłaty pojedynczego kredytu/pożyczki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
24	Pranie pieniędzy	Pranie pieniędzy to działania zmierzające do wprowadzenia do legalnego obrotu pieniędzy lub innych wartości majątkowych uzyskanych z nielegalnych źródeł bądź służących do finansowania nielegalnej działalności.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie art. 299 Kodeksu karnego http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
25	Restrukturyzacja długu	Zmiany struktury zobowiązań, najczęściej przeterminowanych, pod względem ich ilości, okresu i sposobu spłaty oraz wysokości oprocentowania, dokonywane za zgodą wierzycieli w celu umożliwienia dłużnikowi spłaty zobowiązań lub obniżenia kosztów obsługi zadłużenia.	Onet S.A.: https://zapytaj.onet.pl/encyklopedia/17871,,,restrukturyzacja_dlugu,haslo.html [dostęp 10.07.2018]
26	RRSO – Rzeczywista roczna stopa oprocentowania	Całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. RRSO pozwala klientowi na łatwiejsze porównanie ofert kredytów konsumenckich udzielanych przez banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (SKOK-i) oraz niebankowe firmy pożyczkowe, ponieważ oprócz oprocentowania uwzględnia ona także pozostałe koszty kredytu (np. prowizje, opłaty, koszty usług dodatkowych niezbędnych do uzyskania kredytu).	Narodowy Bank Polski: https://www.nbpportal.pl/slownik/pozycje-slownika/rzeczywista-roczna-stopaprocentowania [dostęp 10.07.2018]
27	Ryzyko kredytowe	Niebezpieczeństwo niespłacenia zobowiązań przez dłużnika banku/instytucji kredytowej, nie tylko z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, lecz także gwarancji, poręczeń, akredytyw.	Iwanicz-Drozdowska M., Jaworski W., Szelańska A., Zawadzka Z.; Bankowość. Instytucje, operacje, zarządzanie. Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2013, s. 231

28	Segmentacja klientów	Podział klientów na podstawie wybranych kryteriów na różne kategorie i dostosowanie do każdej z nich innego modelu biznesowego, obejmującego określony poziom usług oraz ofertę produktową. Podstawowe segmenty: Mass market – klienci detaliczni, Personal banking- klienci o ponadprzeciętnych dochodach, Private banking - klienci wyjątkowi, Middle market – małe i średnie przedsiębiorstwa, Corporate banking - strategiczne przedsiębiorstwa.	Najlepszekonto.pl: http://www.najlepszekonto.pl/segmentacja-klientow-banku [dostęp 10.07.2018]
29	Spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa	Spółdzielcza instytucja parabankowa zaliczana do instytucji finansowych. Podstawą prawną funkcjonowania jest ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych z dnia 5 listopada 2009 r. SKOKi podlegają nadzorowi finansowemu. Prowadzone są w formie spółdzielni i podlegają nadzorowi finansowemu Komisji Nadzoru Finansowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
30	Systemy wymiany informacji gospodarczej BIG, BIK	Systemy informatyczne i bazy danych, zawierające informacje o zobowiązaniach kredytowych klientów, informacje gospodarcze o zaległym zadłużeniu osób i firm, rejestry dłużników, udostępniane za opłatą w postaci raportów. Prowadzone przez firmy i instytucje do tego uprawnione.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
31	Ugoda	Porozumienie pomiędzy dłużnikiem i wierzycielem określające nowe zasady spłaty zobowiązania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
32	Umowa kredytu	Zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1876 z późn. zm.). http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19971400939/U/D19970939Lj.pdf [dostęp 10.07.2018]
33	Umowy poboczne	Umowy zawierane obok podstawowej umowy kredytu najczęściej regulujące ustanowienie zabezpieczeń, np. umowa poręczenia, umowa cesji, przewłaszczenie na zabezpieczenie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
34	Wiarygodność klienta	Pojęcie określające poziom rzetelności klientów co do terminowej spłaty kredytów – ustalonej na podstawie historii kredytowej, sytuacji majątkowej oraz posiadanych zobowiązań.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
35	WIBOR	(ang. Warsaw Interbank Offered Rate) – referencyjna wysokość oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbpportal.pl/slownik/pozycje-slownika/wibor [Dostęp: 10.07.2018]
36	Wierzytelność	Prawo majątkowe, z którego wynika uprawnienie wierzyciela do otrzymania świadczenia od dłużnika. Wierzytelność może mieć charakter zarówno pieniężny jak i niepieniężny.	Encyklopedia zarządzania https://mfiles.pl/pl/index.php/Wierzytelność [dostęp: 10.07.2018]
37	Windykacja	Proces odzyskiwania niespłaconych należności za pomocą dostępnych metod i narzędzi, zgodnie z obowiązującym prawem, zasadami współżycia społecznego i obyczajami.	Encyklopedia zarządzania https://mfiles.pl/pl/index.php/Wiarygodność_kredytowa [dostęp: 10.07.2018]

38	Windykacja miękka	Windykacja miękka – windykacja na etapie postępowania polubownego – to szereg działań i czynności, jakie wierzyciel podejmuje, aby odzyskać niezapłacone należności. Możemy do nich zaliczyć między innymi: wysyłanie pism monitujących i dyscyplinujących dłużnika do zapłaty, negocjacje spłaty zadłużenia, podpisanie porozumień dotyczących spłaty zadłużenia; stosowanie sankcji i wskazywanie konsekwencji nieregulowania należności, dopisanie dłużnika do biura informacji gospodarczej, skierowanie sprawy na drogę sądową.	Encyklopedia zarządzania https://mfiles.pl/pl/index.php/Wiarygodność_kredytowa [dostęp: 10.07.2018]
39	Wyłudzenie kredytu	Czynności polegające najczęściej na podrobieniu dokumentów i posłużeniu się nimi przy staraniu się o kredyt. Mogą one zostać zakwalifikowane zarówno jako przestępstwo oszustwa kredytowego (w znaczeniu ścisłym) albo też jako doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem (oszustwo zwykłe).	Infor: http://www.infor.pl/prawo/prawo-karne/ciekawostki/292996,Wyludzenie-kredytu.html [dostęp: 10.07.2018]
40	Wypowiedzenie umowy kredytowej	Oświadczenie złożone przez jedną ze stron umowy kredytu (najczęściej bank) na skutek niedotrzymania warunków umowy przez drugą stronę, którego celem jest jej rozwiązanie w dniu upływu terminu wypowiedzenia. Dla swej skuteczności nie wymaga akceptacji drugiej strony.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
41	Zabezpieczenia prawne kredytu	Jeden ze sposobów zmniejszenia indywidualnego ryzyka kredytowego, czyli ryzyka wynikającego z braku spłaty pojedynczego kredytu. Celem ustanawiania zabezpieczenia jest zapewnienie bankowi/instytucji finansowej zwrotu należności z tytułu udzielonych kredytów wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami, w przypadku nieregulowania zobowiązań przez dłużnika w umownym terminie.	Narodowy Bank Polski: https://www.nbpportal.pl/slownik/pozycje-slownika/zabezpieczenie-kredytu [dostęp: 10.07.2018]
42	Zdolność kredytowa	Zdolność kredytobiorcy lub podmiotu ubiegającego się o kredyt do spłaty kwoty kredytu (rozumianego jako kapitał wraz z odsetkami) w umownych terminach płatności. Według polskiego Prawa Bankowego posiadanie zdolności kredytowej jest warunkiem niezbędnym do uzyskania kredytu. Ocena zdolności kredytowej obejmuje ocenę bieżącej sytuacji ekonomiczno-finansowej danego podmiotu, a także ocenę perspektywicznej zdolności kredytowej kredytobiorcy.	BankPolski.pl http://www.bankpolski.pl/slownik.html [dostęp: 10.07.2018]
43	Zobowiązania kredytowe, przeterminowane zobowiązania	Zaciągnięcie kredytu czy pożyczki oznacza powstanie zobowiązania wobec banku. Spłata zobowiązania następuje zwykle w comiesięcznych ratach, składających się z części kapitałowej (z tej części spłacana jest kwota zaciągniętego kredytu) i odsetkowej (stanowiącej wynagrodzenie banku). Zobowiązanie ustaje w momencie całkowitej spłaty kredytu przez dłużnika. Zobowiązaniem przeterminowanym określa się zobowiązanie, którego termin płatności już upłynął.	Porównywarka Finansowa Comperia: źródło: https://www.comperia.pl/zobowiazanie.html [dostęp: 10.07.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.